

A 2429
2699
B 484

A2429d Wjil.

10035

72699²

N. U. Tietje

Eire

Meljas

Rahwa nali.

150

rahwa juust üles kirjutatud lentsakat jutukest.

Tallinnas.

Trükitud G. Pihlaka kulguga.

1897.

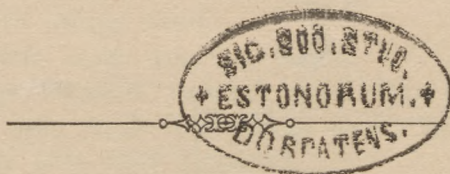
12077
Neljäs

Rahwa nali.

150

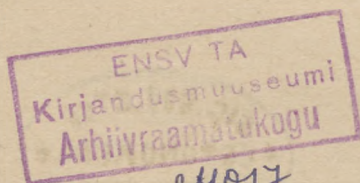
rahwa suust üles kirjutatud lentsakat jutulest.

Tallinnas, 1897.

Trükitud G. Piiblaka kulguga.

Дозволено Цензурою. — Юрьевъ, 30-го Апрѣля 1897 г.

1.

Hiidlaste kaewu mõõtmine.

H. Kuldsaar Sõrwest.

Korra teinud Hiidlased kaewu. Kaewanud nii sügawale, et wesi wasta tulnud.

Nüüd tahtnud mehed teada saada, kui sügaw dige kaew on. Ei ole aga mõõdupuud. Hea nduu tallis.

Viimaks ütelnud üks: „Meie mehed on kõi kuuus jalga pikad. Halame dige ühe teise otsa kinni ja mõõdame nii kaewu sügawuse ää!”

Teised sellega rahul.

Pandud tugew puu üle kaewu.

Kõige mehekam hakanud puust kinni. Teine hoidnud selle jalust kinni ja nii edasi, kuni mitu meest ühe teise otsas rippunud.

Viimaks hüüdnud esimene: „Pidage mehed, ma sülitän pihku!”

Hakanud sülitama. Seni kufunud kõi mehed kaewu põhja nii mis maa mütsatanud.

2.

Siidlase jälg.

J. Neublati Jootmalt.

Hiiu taat läinud laadale jälgu ostma. Mehele müüdud jälu pähä aga wana kronu.

Laadalt läinud mees sepale jälule raudu alla panema.

Sepp wärkinud kappja. Kabjast tulnud wanad neenaelad wälja.

Hiiu taat ütlemä: „Küll on aga see sepp ol-
nub: rautanud wana nii, et naelad warja kappja
ulatanud!“

3.

Siidlase pudru söömine.

A. Kuldsaar Sõrwest.

Korra olnud Hiiu Mats majas maal kraatwi
lõikamas. Roju mineku aeg jõudnud kätte.

Enne minekut antud Siidlasele hea töö eest
tangu pudru ja piima süüa ja terve leib tee moo-
naks kaasa.

Siidlane söönud terve kausi täie pudru ja püti
täie piima ära, tänanud siis sööma eest, wõtnud
leiwa kaendlasse, teinud minekut.

Sues kufunud Siidlase leib kogemata kaendlast
maha. Siidlane tahab leiba maast ülesse wõtta,
aga wõta näpust! Mehe wats tangu pudru täis,
ei saa kumardada.

Rudas nüüd leiba kätte saada? Hiidlase nõuu peetud: hatab jalaga leiba enese ees weeretama. Viimaks jõudnud leiwaga wana kiviäia jala juurde. Weeretanud jalaga leiba selle peale.

Ratsunud siis kõigest jõust weel nii palju tumardada, et leiba kätte saaks.

Suure waewaga läinud see korda.

Nüüd wõtnud Hiidlane leiba uuesti kaendlusse ja hakanud koju poole sammuma.

4.

Rus siis kartuhwleid feedetakse.

J. Anger Rihelkonnast.

Hiidlane ehitanud uue sauna ja köögi.

Teised ütelnud Hiidlase naesele: „Mis te enam uute hoonetega teete; olete ju üsna wanad!”

Hiidlase naene wasta: „Wanad neh! Eks teine meist ikka sure! Kus siis matuseks kartuhwleid feedetakse!”

5.

Hiidlase prillid.

A. Kuibsaar Sõrwest.

Korra kiibelnud Hiidlane teistele: „Küll olid aga mu õnsal ajal hääd rillid! Suhtusin teised ühel õhtul ette panema. Oh ja hälbene aeg! Tähed paistnud kut kapa põhjad taewa küljes, kuu kut tõrre põhi!”

6.

Kitab leba teenida.

J. Neublau Jootmalt.

Hiidlane võtnud noore naese. Ise läinud
suurele maale kraavi lõikama.

Suuremaa mees küsinud: „Mis ja sest naesest
enesele suwets võtsid? Ise tuleb kodunt ära!”

Hiidlane wasta: „Eks ta aita ka talwets leba
teenida!”

7.

Supp sööb pörša ää.

J. Unger Riheltonnast.

Hiidlase naene leetnud leent. Pannud leeme
due jahtuma, ise läinud ära.

Wana Hiidlane näeb: pöršas tuleb, läheb leeme
kallale.

Wanamees kõe karjuma: „Tiin ae! Tiin ae!
Tule appi! Supp sööb pörša ää!”

8.

Kas Tallinna peremees kodu?

J. Johannes Hiu Rõrgesaaarest.

Hiidlane sõitnud Tallinna.

Ohtu läinud mees suurde satsa poodi ja küsi-
nud: „Kas teie linna peremees kodu ka?”

Poesellid teinud juba kuuldes suured filmad. Üks küsinud: „Mis sa siis õige linna peremehest tahad?“

Hiidlane vastas: „Noh vaata mulle meest! Selle käest ma siis lähen õmaja küsima!“

9.

Hea, et raudrattad oliwad.

J. Anger kihelkonnast.

Hiidlane käinud pojaga linnas. Linnas jook-
nud enese purju.

Boeg jäenud wantrile magama. Kufunud wank-
rist maha, pea jäenud ratta alla.

Kõrtsis kiitnud Hiidlane: „Sest oli hea, et
mull raudrattad oliwad. Oleksiwad puurattad
olnud, oleksiwad kõhe poja pea otsast ära lõiganud!“

10.

Puud ees.

P. Rootslane Wõnnust

Korra küsinud Hiidlane suuremaa mehe käest teed.

Suuremaa mees õpetanud: „Mine otselõhe
metsa, küll siis isegi toime saad!“

Hiidlane läinud, tulnud aga natukeses aja pä-
rast tagasi. Ütelnud siis, et ei leidnud minna.

„Eks sa siis metsa ei näinud!“ küsinud suu-
remaa mees.

Hiidlane wästanud: „Ei näinud! Seal oli ju palju puid ees!“

11.

Tinaõlufene.

J. Johannes Hiit Rõrgesjaarest.

Hiidlased läinud Marti jooksmas. Läinud poodi. Raupmees hakanud Mardi-isaga juttu puhuma. Raupmees küsima: „Kudas sa täna õhtu nii kurw oled, wa isa?“

Isa wasta: „Miks ma ei piats kurw olema! Tulime Soomest, kõige noorem tütar upus Rõpu otsa ära. Tütrest pole küll suuremat kahju ühtigi, aga „tinaõlufene“ jäi tütre ette, sest on suurem kahju!“

12.

Tahab ära põgeneda.

P. Rootslane Wõnnust.

Korra wiinud Hiidlane lapse õpetaja juurde ristida.

Õpetaja küsinud, kus laps on. Mees läinud last õuest fisse tooma.

Laps oli jeni aga wantrist maha kukunud.

Mees kõhe hüüdma: „Näe hullu, tahab ristimise eest ära põgeneda!“

13.

Suur suits.

P. Rootslane Wõnnust.

Korra ostnud Hiidlane koorma heinu. Saanud teise Hiidlasega totku. See tohe küsima: „Kas tahad suurt suitsu näha?”

See tahtnud.

Teine Hiidlane käskinud koorma põlema pista, enne aga hobuse eest ära võtta.

Hiidlane teinud seda wiisi! Saanud nii suure suitsu. Waewaga peastnud weel ree heinte alt ära.

Kodu küsinud naene: „Ruhu heinad jäitwad?”

Hiidlane wasta: „Mis heinu sa weel küsid? Kas sa siis suurt suitsu ei näinud?”

14.

Hiidlase hobune.

P. Rootslane Wõnnust.

Korra rääkinud faks meest hoostest.

Hiidlane juhtunud seda juttu kuulma. Ütelnud tohe: „Teie hobused ei ole midagi minu hobuse kõrwas. Teie ei ütle oma hobusel muud olewat kui jõudu, aga minu ruunal on kondid, nahk, neli jalga, pea, faks silma, faks kõrwa. Waat, see on ka hobune!”

15.

Jõulu laupäew piff päew.

J. Sirdnat Narwaft.

Muistfel Hiin naefel olnud Jõulu laupäewal
pesu pesta ja worstid teha.

Raene löönud käega ja ütelnud ise: „Jõulu
laupäew pitten päiwal Pea ma need walged wiru-
tan, pea ma need worstid wuristan!”

Ütelnud ja heitnud ise magama. Kui ülesse
harganud, olnud ammu juba õhtu pime!

16.

On see kat mära?

J. Miinas Ristilt.

Hiidlane läinud pojaga loogu wõtma. Söönud
heinamaal lesthomikut. Lesthomiku peale heitnud
wanamees magama. Ütelnud enne pojale: „Poeg
jää sa üles! Kui pili (pilw) tuleb, siis aja kat
mind üles!”

Poeg heitnud pitali, jäenud ka magama.

Tüki aja pärast küsinud wana Hiidlane: „Poeg,
kas pili kat tuleb?”

Poeg kuulnud läbi une isa küsimist. Wastanud:
„Ei tule kat üht!”

Mõlemad pöönutanud edasi.

Korraga tulnud wihm. Hiidlased maast ülesse.

Isa pojaga kurjustama: „Kas ma ei küsinud:
kas pili kat tuleb? Sa wastasid: Ei tule kat üht!
On see kat mära nüüd, kes wett laseb!”

17.

Hiidlase tubaka püss.

J. Johannes Rõrgessaarest.

Haapsalu mees sõitnud talwel Hiiumaale. Merel olnud väga hea tee. Siiski läinud mehe koorm ümber.

Heltermaa kõrtsis küsinud Hiidlased: „Kas mis mere tee on ka?“

Haapsalu mees vastas: „Väga hea, aga siiski läks mu koorm ümber!“

Hiidlased küsima: „Kas tubakas see tuli?“

Haapsalu mees vastas: „Üks West-Hiidlane oli oma tubaka püssi tee peale maha visanud. Hobune vedas ree tubaka püssi peale ja — koorm oligi ümber!“

18.

Tuli andmata.

J. Neublau Jootmalt.

Hiidlase naene läinud apteeki lehmale rohtu saama: lehm haige, lüpsab punast.

Ütelnud: „Ma olen talle kõik tanged rohud sisse ajanud, aga ei aita midagi!“

„Mis tanged rohud?“ küsinud apteeker.

„Silma kivi, seebi kivi, lõnga õli ja põletamise õli, aga midagi ei aita!“

„Tuli alles andmata!“ vastanud apteeker.

19.

Ei mahu sissegi.

J. Prooses Druft.

Ühe Hiidlase abielu paaril olnud palju lapsi ja ühte lugu sündinud ikka juurde.

Mees hädaldanud: „Mis sa kat teed ää, ei julge enam wälja teenistusesse minnagi, pärast naene teeb tua täis, ma'p mahu sissegi!“

20.

Oli hea.

J. Prooses Druft.

Hiidlase naesel olnud kolmikud lapsed.

Hiidlane kiidelnud pärast: „See oli ometi hea, et ma ise juhtusin koju tulema! Muidu oleks naene tuataie korraga teinud!“

21.

Peiwa otsas.

J. Prooses Druft.

Hiidlane pandud süü pärast wangi.

Wangis kiidelnud mees: „Olge tänatud, sain leiwa otsa! Kodu sõin härgadega wastamisi!“

22.

Hiidlane külaliseks.

A. Kuldsaar Sörwest.

Hiidlane tulnud korra oma puu nõuudega tut-tawa Saarlase juurde õomajale.

Shtu toodub liha, kuitwatud tursta ja kartuhw-
leid lauale.

Hiidlane sõõnud liha nii kartuhwlitega et wats
weninud.

Peremehel tulnud seda nähes hale meel. Ütel-
nub: „Wõta kala! Ratsu, kui head kuitwad kalad
tuhwlitega on!”

Hiidlane wasta: „Suur tänu soowimise eest!
Ma'p hooli siis kalast suuremat üht kui liha
ees on!”

Witsutanud seda üteldes liha edasi.

23.

Oled hobuseks hakanud.

A. Kuldsaar Sõrwest.

Korra sõitnud Hiidlane hobuse-ronuga mööda
sopast teed, koorm enesel wanfril.

Hobune wäsinud ära, jäänud seisma.

Hiidlane piitsutab hoost ja sõnub: „Oled sa
hobuseks hakanud, siin tassi aga peale!”

24.

Maamees Hiidlastega merel.

J. Johannes Hiin Rõrgesaaarest.

Hiidlased olnud Pärnus kala püüdmas. Üks
maamees tulnud kala ostma. Pidanud teiseks
päewaks ootama jääma.

Hiidlased maameest merele kutsuma.

Maamees wasta: „Ei wõi tulla. Naesed palusiwad kodu kulla leeli: ära mine merele, ehk kufub sisse!”

Hiidlased meelitanud ometi nii kaua kuni mees läinud.

Merel tõusnud kange tuul.

Hiidlased mehe käest pilgates küsima: „Kuule mees, küll sa oled ikka mõne tüki ära teinud, et sinu pärast nii kange tuul tõusis!”

Maamees õhanud kangesti ja ütelnud: „Ei ma muud midagi tea kui et korra kõrtsust mööda lätsin!”

Hiidlased naernud ja sõudnud maale.

Randa saades karanud maamees kohe paadist wälja. Annud hobusele pihta ja katsunud, kuidas koju saanud. Hirmuga unustanud kala ostmise hoopis ära.

Seft saadi pole maamees enam iialgi merele läind.

25.

Hiidlase pulmad.

J. Prooses Drust.

Hiidlane teinud tütrele pulmad.

Pulmade ettevalmistamine wõtnud 5 päewa wähem kui nädali ära. Slut tehtud tats tüli-
mettu wähem kui Tallinna wakk. Muud kraami ja toitu olnud mõõtmata hulk. Pulmapäewal

olnud suur, pilt saare laud rahwast ringi, tats kannu laual, üks tühi, teise sees ei tiskagi.

Rõik olnud purju täis. Sugulased olnud kõik pulma kutsutud, paljalt naise nao waderi kitse söötja puudunud. Siis polnud ime, et leib otsa lõpenud ja pulmalised pudiga pidanud leppima.

26.

Hiidlaste hülge peksmine.

R. Kuldsaar Sõrwest.

Korra läinud tats Hiidlast jalgsi üle jää Saaremaale.

Saaremaa ääres näewad jää peal hülge.

Mehed arwawad wa' hõdeluse olewat. Laulnud ja laulnud, mis hirmus, aga wana hõdelus ei kao, seisab ikka paigal.

Wiimaks wõtnud mehed südame rindu, tõmmanud tümitad kätte ja hakanud wa' hõdelust õpetama. Peksnud teist paar tundi mööda keret, aga wõi ep hülge sest hoolib, loitwanud aga edasi.

Mehed pidanud juba wanahõdeluse eest plehku plagama. Onneks näinud üht Saarlast eneste poole tulewat.

Saarlane lõõnud korra kepiga wanahõdeluse nina pihta, juba wanahõdelus walmis.

Hiidlased tulnud kõrtsi ja kiidelnud: „Küll me materdasime wa' hõdelust nii et rask tast üsna joosis! Aga toß ei läinud siiski wälja. Tuli Saarlane, lodi korra kepiga nina pihta, — tohe

oli wa' kõhn kätwanud! Küll on need Saarlased
aga mehed!"

27.

Hiidlane ja Mühulane.

J. Tihlan Rõlvalt.

Hiidlane ja Mühulane juhtunud korra kaheksi
Wirtsu kõrtsis kottu.

Hiidlane küsinud Mühulase käest: „Kas sina
oledki see mees, kes hundi emandale wäina peal
nalja teinud?"

Mühulane wastanud: „Oles ma seda teadnud,
et see hunt su ema oli, poleks ma temasse
puutunud!"

28.

Raksteistkümmend rooga.

J. Johannes Hiin Rõrgessaarest.

Hiin Mats läinud mõisa.

Herra käskinud peremamsli Matsile kõrgis
süüa anda.

Mats hakanud süüa. Herra tulnud tööti.

Herra kõhe: „Noh Mats, mis sull siin süüa on ka?"

Mats wasta: „Di auulik paruni herra! Mull
on praegu palju rohkem roogasid laual kui jaks-
tel tuas!"

Herra kõhe: „Noh Mats, mis sa räägid! Siin
polegi ju nii palju!"

Mats wasta: „Miks ei ole, auulik paruni

herra! Waata, siin on kaks silku risti, see on
nummer kümme (= X), leib on üksteistkümmes,
wesi kaksteistkümmes, on kolku kaksteistkümmend rooga!
Et ole hea summa!"

Herra läinud kohe oma teed.

29.

Paras talle.

J. Keller Rõõst.

Hunt murdnud Hiidlase koera ära.

Hiidlane warsti ütlemas: „Paras talle! Paras
talle! Olgu teine lord targem, et ennast enam
hundi küüsi ei anna!"

30.

Hiidlase hobuse wanadus.

J. Lepa Päritl.

Hiidlane tahtnud laadalt hoost osta. Rüsinud
teiste käest, kudas hobuse wanadust ära tunda.

Teised wastanud, et hammastest wõib hobuse
wanadust ära tunda.

Laadal tahtnud üht hoost osta. Waadanud
hambaid. Eugenud: hobusel 32 hammast.

Hiidlane kohe ütlemas: „Si ma seda osta, see
on wäga wana, ju 32 aastane!"

Ütelnud ja läinud oma teed.

31.

Mis loom see on?

J. Sitt Woorust.

Hiidlane tulnud puunduude koormaga laadale.
Kõrtsi ees puhanud hooft.

Stäinud seal imelikku looma. Küsinud teise mehe
läest: „Mis loom see on?”

Mees wasta: „Kits, ikke kits!”

Hiidlane jälle: „Ei tea, mis niisugune piaks
sööma ka?”

Mees wasta: „Puid, ikke puid!”

Hiidlane uuesti: „Ei tea, mitu sülga aastas
ära sööb?”

Mees wasta: „Tõhoo sõkke! Ega ta ju pooli-
tuid ära söö: Olse ainult wõtab!”

32.

Rikas Hiidlane.

H. Sullsenberg Hallistest.

Hiidlane tiidelnud: „Kui ma noor olin, olin
ma rikas mees. Teine tubaka lups seisib teises
põses, wana piip weel kestel! Nüüd olen waeleks
jäänud, ex sua ühte tubaka lupsigi enam!”

33.

Hiidlase toidus.

J. Johannes Hiin Rõrgessaarest.

Hiidlased olnud Pärnus kalapüüul.

Üks Hiidlane tiidelnud, et tema tats naela

Jeda hülge liha ära sööb, mis kats päewa aia ääres päewa paistel seisnud. Nõudnud ainult, et teised talle selle eest toobi wiina ostawad.

Teised olnud sellega ühes nõuus. Lõiganud hülge küllest kats naela liha ära ja annud Hiidlaste kätte.

Hiidlane söönud teiste nähes raipe liha ära ja saanud lubatud wiina kätte.

Üks maames juhtunud jeda söömist pealt nägema. Maames ütelnud kohe: „Kuule Hiidlane, see on üsna tühi waew, et siin kala püüab. Sa wõid parem luusima minna. Nüüd lewadisel ajal juhtud ikka nii palju talleksi ja muud raibet aia äärest leidma, et süüa saad!“

34.

Hiidlaste kurat.

J. Neublau Sootmalt.

10 Hiidlast tulnud suurele maale tööle. Läänud Raud-oja kõrtsi sisse. Üks lihunikku sell maganud kõrtsi laua peal.

Hiidlased waadanud: „Näe kurat magab ka kõrtsi laual! Waata, puutikuga saapad jalas! Kes ristinimesel enne puutikkudega saapaid näinud!“

Lihunikku sell kuulnud, et Hiidlased teda kuradiks pidanud. Tahtnud kohe Hiidlaste ahju õige palawaks kütta.

Sellil olnud tiku toos taskus. Hiidlased ei tunnud sell ajal tikkusid weel sugugi.

Lihuni fu sell pannud sigari suhu ja tõmmanud
siis suu juures tifu põlema.

Hiidlased näinud seda. Et ole wanapagan:
tõmmab hammastest tuld.

Hiidlased tuhat tulist kõrtsi uljeste wälja. Ei
julgenud kümmel werstalgi tagasi waadata.

35.

Uus isand.

J. Johannes Hiin Rõrgesjaarest.

Wanasti olnud Keina fogudus aasta otša ilma
õpetajata.

Siis tulnud üks jutlust pidama. See olnud
wäga pikk ja peenike.

Pärast küsinud saksad rahwa käest: „Noh mis
te sest uuest isandast arwate? See tahab meile
õpetajaks tulla!“

Üks Raigutsi wanamees küsinud! „Kelle hoostega
see siia toodi?“

Üks saks ütelnud, et Suuremõisa hoostega.

Wanamees wasta: „Pikk tee, tarwis hästi ette-
waatlikult tee peal sõita, et tee peal latki ei lähe!“

36.

Tühi regi taga.

A. Kulbsaar Sõrwest.

Korra tulnud Hiidlane kõrtsi.

Kõrtsis palju tuttawaid. Igaüks pakkunud

Hiidlasele wiina, et Hiidlane teda ree peale wõtaks.

Hiidlane wõtnud wiinad wasta ja lubanud ree peale wõtta.

Wiimaks hakanud Hiidlane sõitma. Regi mehi üleni täis.

Hobune wäsinud warsti ära, ei jaksanud enam edasi minna.

Hiidlane annud hobusele piitsa ja sajatanud: „No las sa ramp saad! Tühi regi taga, paar-kümmend meest peal!”

37.

Katsu, et sa setelka kätte saad.

M. Esna Surjust.

Kats meest (Hiidlasi) läinud hoost heinu tooma. Teise hobune wajunud sohu.

Teine mees läinud appi ja hakanud hoost wälja tistuma.

Hobuse peremees aga ütlemas: „Las hobune olla, katsume, et setelka kätte saame! Uue hobuse saad jälle, aga kust sa uue setelka saad!”

38.

Hunt hoost, Hiidlane hunti püüdnud.

J. Johannes Hiin Rõrgesjaarest.

Hunt läinud mitu korda Hiidlase hoost waritsemas.

Korra lähed mees koplist hoost tooma. Näeb :
hunt roomab rohu sees hobuse poole.

Hiidlane kohe hundi järele roomama.
Hunt arwanud oma wa' wenna olewat. Löönud
sabaga pats, pats!

Hiidlane kohe hundi sabast kinni ja ütelnud :
„Bossol pois!”

Oh seda tulist, kuida hunt nüüd plagama pan-
nud. Ei julgenud enam tulla Hiidlase hoost
waritsema.

39.

Aerulaew.

M. Esna Surjust.

Hiidlased saanud kuulda, et aerulaew iialgi ära
ei wärsida. Üks rääkinud seda ühele, teine teisele
ja aerulaewast saanud aeru laew.

Hiidlased löönud endid kohe kofku ja ehitanud
enestele aerulaewa, mis piff saanud nagu sula ilm.

Hiidlased ei julgenud laewa peale minna.
Kartnud, et kui laew minema hakkab, siis enam
kaldale ei pease.

Jäenud kaldale ja waadanud laewa jooksu.
Ise ütelnud: „Kat neh kut leheb!”

Ei läinud aerulaew aga kuigi kaugale. Tuul
ajanud kohe kaldale tagasi.

Hiidlased oodanud weel kaua aerulaewa mine-
mist, aga mis ei lähe, ei lähe. Paha meelega

pannud Hiidlased laetwa wiimaks kahe saare wahese fillaks. Saened lõhkunud aga uue filla ju teisel päewal ära.

Seda wiisi saanud Hiidlaste aerulaetw otsa.

40.

Suur tonn.

H. Sulfenberg Hallistest.

Hiiu Toomas oli juuremaa talus kraawi töös. Toomas tuli lõunat sööma.

Rest lauda oli wäga suur leeme tonn*).

Toomas waatab ümberringi ega taha sööma hakata.

Peremees küsima: „Miks sa ei söö?“

Toomas wasta: „Kas teil on mõni pisike pois?“

Peremees pärima: „Mis sa sellega teed?“

Toomas wasta: „Ma tõstatfin ta siia tonni sisse, et ta sealt mulle wälja loobiks!“

41.

Pesike hõör.

J. Tihlan Nõlwalk.

Korra istunud Hiidlased Reina kiriku juures rohu peal maas ja rääkinud üht ja teist.

---

*) Halliste keele murdes.

Korraga küsinud üts: „Priidu, miks sa looll oma noore koora (koera) maha lastsid?“

Priidu wasta: „Mis ma temaga pidin tegema: hõör (saba) oli nii lühike, et ei sattunud maha!“

Teised wasta: „Looll itka: Koer oleks kašwanud ja hõör oleks ka kašwanud!“

42.

Rotid sain tagasi.

J. Johannes Kõrgessaarest.

Hiiu kaupmehe laeto joosnud kalju otša. Raup saanud enamisti kõit märjaks. Suhtur sulanud kottidesse ära.

Hiidblased küsinud kaupmehe käest: „Koh, kas said palju kahju? Su suhtur on ju kõit ärasulanud!“

Raupmees wasta: „Mis palju kahju ma sain? Rotid sain ju ometi tagasi!“

43.

Niiüd on loom siin.

J. Johannes Kõrgessaarest.

Kõplane käinud Käina poes kaupa ostmas. Ostnud õige palju kaupa.

Raupmees ütelnud: „Säta ometi nii palju raha järele, et „Krimmi kõrtsis“ poole naela wiina jaad!“

Rõplane wasta: „Ei wõi! kui ma ennast täis
joon, jäen tee peal neljakäpakili maha. Taewa-
taat näeb, ütleb: Ma tegin ikka inimese, aga
nüüd on loom siin!”

44.

Hea pliit.

S. Johannes Rõrgesjaarest.

Hiidlane teinud mõisa köögis uut pliitat.

Mõisa proua ütelnud Hiidlasele: „Tee mulle
hea pliita, et see ka piab!”

Nii moodi rääkinud proua mitu kord. Hiid-
lane ei tahtnud naeste õpetust tähele panna. Ütel-
nud iga korra: „Küll ma ikka teen tah!”

Pliit saanud walmis. Hiidlane pannud paar
litwi suitsutorusse ja läinud ise koju.

Tüdruk paneb tule pliida alla. Ei pliit tõmma
sugugi. Rõik suits tuleb kööki.

Proua saatnud tüdruku koha Hiidlase järele.
Hiidlane tulnud mõisa.

Proua koha Hiidlase peale: „Miks sa mulle
sandi pliidi tegid?”

Hiidlane wasta: „Näh, sa kräutsusid ikka peale:
tee mulle niisugune pliit, mis ka piab! See piab
nüüd!”

Hiidlane wõtnud litwid suitsu august ära ja
ütelnud: „Pane nüüd tuli alla, aga hoia et, tuli
sind ennast kirstnasse ei tõmma!”

45.

Kus on maailma tefkpaif.

J. Katas W. Lõewest.

Saarlased lätšiwad suurele maale tööle.

Muhumaale jõudes küfinud üks teiselt: „Sa Jaen oled wa' tart mees. Kas ja tead, kus maailma tefkpaif on?“

Teine wastas: „Kulla Jaagup! kust ma seda tean!“

Esimene jälle: „Kas tahad, ma näitan?“

Jaagup wõtnud waia tätte, Jaan läinud jälle.

Küla põllul löönud Jaagup waia maha ja ütelnud: „Siin ta on. Kui ei usu, hakka siit waia juurest möötma: igale poole on ühe palju maad! Mööda ära! Kui waletanud olen, ostan poole toopi karjajaaku.“

46.

Kas on weel Wene riik?

J. Katas W. Lõewest.

Kaarma mehe poeg läinud suurele maale. Isa läinud poega Drisaarde wiima.

Drisaarde jõudes olnud isa pikast teest juba üsna tüdinenud.

Räega üle wäina Muhumaa peale näidates ütelnud ise: „Räe, seal teine pool merd paistab

ka weel maad! Ei tea, kas see weel Wene riik piaks olem a wdi on see juba Rootsi jagu?"

47.

Lümala mees.

N. Kulbsaar Sörwest.

Korra tulnud üks Lümala mees kiritust koju. Teel wõtnud üks wõderas naesterahwas mehe oma ree otsa peale.

Maha minnes tänanud Lümala mees naist ja ütelnud: „Kooß ma see hee suule jelle tee, et sa mind homa hotsa peele wetsid!“

48.

Kas Sörulane kartuhwleid sööb.

J. Katas W. Löwest.

Korra küsinud Pöide mees Sörulase käest: „Kas sa kartuhwleid ka sööd?“

Sörulane wasta: „Moorelt sõin ka, aga nüüd ei taha suuremat ühtigi. Seni kui tõht tühi on, sõön neid weel, aga kui tõht täis, ei taha neid enam sugugi!“

49.

Õndsast mehest järele jäenud.

J. Ratas W. Lõewest.

Wõhma naesel (Saarlasel) olnud kolm aastat pärast mehe surma laps.

Raene kutsutud Mustjala kiriku juurde. Spe-taja hakanud naist noomima.

Raene wastas: „Pole siin rääkida ühtigi! See on mulle mu õndsast mehest päranduselt järele jää-nud!“

50.

Kes pole enne näinud, ei tunne.

J. Ratas W. Lõewest

Upatüla mees (Saarlane) lastnud Kuresaares enesel habemeajaja suure habeme ära ajada.

Pärast habeme ajamist waadanud mees peeg-lisse ja ütelnud: „Kes mind enne pole näinud, ei see mind nüüd enam ära tunne!“

51.

Wõhmlase petmine.

J. Ratas W. Lõewest.

Wõhmlane saanud Kuresaare sillakohtus 25 hoop. Pärast peksu ndutud mehelt 15 kopikat waluraha.

Teine mees saanud sellisamal torra 40 hoopri ja sellelt nõutud ka 15 kopikat.

Wohmlane seda nähes ütles: „Mitspäraft pian ma niisama palju maksma nagu teine. Ma sain ainult 25, teine aga 40!“

Mehed seletanud, et maks ikka üks, ütstoit tui palju hoopra. Ei mees maksa ometi.

Wiimaks wõetud mees maha ja antud talle weel 15.

Kohe mees ütles: „Noh, nüüd sain niisama palju nagu teine, nüüd wõin ka sedasama hinda maksta!“

Maksnudki. Läänud siis kõrtsi ja ütelnud ise: „Selbaste ikka: kaupmees ei peta! Täna tahtsiwad mind kohtu saaksad koguni petta. Sinneks sain asjast aru, ei lasknud ennast petta!“

52.

Söö poeg.

A. Kulbsaar Sõrwest.

Korra olnud Kaarma mees pojaga heinamaal loogu wõtmas. Mehel olnud silku-leiba söömaks seltsis. Silgud haisenu aga juba.

Sööma aeg jõudnud kätte. Hatatud sööma. Korraga leidnud poeg silgust ussi.

Poeg hüüdma: „Taet, taet, konn talli sees!“

Isa wasta: „Söö poeg, söö! Konn on kallist sündinud!“

Ütleb ja sööb ise edasi.

53.

Walljala mehe talgu märg.

A. Kulbsaar Sõrwest.

Walljala mees kiidelnud tõrtsis teiste ees oma talgu märga.

Kui teised küsinud, kellest mees märja teinud, vastanud see: „Tegin waka tamme tõrusid mage-daks, teetsin poole waka porsi juurde, panin töö-meest oma jägu tah ja — olut oligi walmis! Ja misjugune weel! kui teegi tilga suhu wõttis, selle suu jäi matsti lahti. Idin teist ise terve talwe otsa ja fiiski ei saanud otsa!”

54.

Kaarma mehe õnnis surm.

A. Kulbsaar Sõrwest.

Kord läinud Kaarma mees naesega tülisse. Mees wihasanud, läinud metsa, poonud enese ära.

Naesele tuuakse teatust. Naene nutma ja sõnuma: „Ta wa' õnnis pole seda enne teinud, et ennast ülesse poos!”

55.

Julged mehed.

H. Sulsenberg Hallistest.

Raks Saarlasi ajanud juttu.

Esimene ütelnud: „Küll on suurel maal julged mehed: lähewad pimebas furnuaiafiki mööda!”

Teine wasta: „Julged neh! Ma juhtusin torra kogemata furnuaia ligi. Jooksin koke kolm wersta kaugele ja lätsin siis ruttisise warjule!”

Esimene Saarlane jälle: „Nad on nii julged kui meie maal hundid!”

56.

Ruhu mees upus.

R. Baarmann Kroonlinnast.

Saarlane upunud merel ära. Naene küsinud seltsimeeste läest: „Ruhu mu mees ära upus?”

Üks seltsimees wastab: „Tule mu järele, ma näitan sulle!”

Läinud paadi jurde, kellega mehe upumise korral käidud kala püüdmäs. Nüüd olnud paat kõrgele kaldale tõmmatud.

Paadi äärele olnud kirkwega märk tehtud.

Mees näidanud naesele seda märki ja üteinud ise: „Waata, siit kohast kukkus sinu Mats merde!”

57.

Ei tea, mis on?

H. Reisjar Hallistest.

„Ei tea, mis on,” öhanud Saarlane. „Kas olen haige wõi jäen haigeks! Pole täna nelja naela leibagi weel ära söönud!”

Saarlaste pigistamine.

R. Baarmann Kroonlinnast.

Banal ajal oliwad Muhulased ja Saarlased ifka tülis.

Korra tuli üks wanamees Muhumaalt Saaremaale. Seegi oli Saarlaste wiha all. Saarlasi mitu, Muhulane üksi.

Saarlased küsivad: „Mis me selle Muhulasega nüüd teeme?“

Üks ütleb: „Anname talle pekka!“

Teine wana Saarlane aga wasta: „Ei mitte pekka, waid pigistame teda. Mina lähen tema peale ja te tulete minu peale. Nii pigistame teda poole tundi. Küll siis aitab Muhulasele!“

Muhulane kuuleb ise pealt, mis tohus talle mõistetakse.

Muhulane wõtab kasuka seljast ära, paneb ainult lahtiselt oladele.

Juba wana Saarlane hüüab: „Heida nüüd maha, ma tulen sinu peale, teised minu peale, siis saad oma nuhtluse kätte!“

Muhulane heidab maha. Saarlased tulewad hunikus ta peale.

Et õhtune aeg ja pime oli, puges Muhulane kasukast wälja ja pani putkama.

Saare wana pigistas aga meeste hunit furnuks.

59.

Saarlaste riid.

H. Sulfenberg Hallistest.

Saarlased läinud kõrtsis eneste wahel tülisse. Üks ütelnud: „Oleks mu wend siin, siis oleks riid lõpenud. Kui ta ühe kinni wõtaks, siis ta ikka aknast wälja wiskaks. Ei sest oleks ühtigi, kui ma ise tappa saaks. Ma waatan ikka selle peale, kuidas teised hästi saawad!”

60.

Ei nad meie meeste wasta saa.

H. Sulfenberg Hallistest.

Saarlased tulnud suurele maale kraawi kaetama. Läänud ruttu põllust mööda, kus hiljuti seemet maha tehtud.

Wagusid nähes Saarlane ütles: „Priidu ennä, misfugused pisikesed kraawid, just nagu jala põiaga weetud!”

Teine wasta: „Mis nad tööst narriwad, kui nad ei osta! Paremini oleksiwad wõinud suure kraawi testelt läbi tõmmata! Ei nad meie meeste wasta saa!”

61.

Saarlase ähwardus.

H. Sulfenberg Hallistest.

Saarlane olnud ühes talus ju laua haige. Korra ütelnud peremees poistele: „Tariwis teine

Dige lusagile ära wiia, lätwab muidu wiimat
süa ära! Kes teda siis matma hatab."

Haige kuulnud seda. Palunud peremehe wäitse
poja käest juua.

Boeg toonud.

Haige joonud, tänanud ja ütelnud: „Rui ma
suren, ei ma sulle midagi lausu. Aga peremehele
tahan ma iga ööse painajaks läia!"

Boeg rääkinud seda isale. Säl koge hirm
nahas. Hakanud sest saadik haige eest hästi hoolt
kandma.

Haige saanud terweks. Ütelnud ise: „Su ah-
wardus ikka aitas!"

62.

Rikas onu.

H. Sulzenberg Tallinest.

Korra tiitlesiwad Saarlased: „Rüll on suurel
maal rikkad peremehed, just nagu meie mõisaherrad!

Üks ütelnud: „Minu oni oli üle Saaremaa
kõige rikkam mees, ostis tuue taaldri maad priiiks
wälja. Herra teinud suured filmad nagu meie
püksi nõõbid, ei tahtnud uskuda, et meie maal
ka raha on. Siis tegi kuwendiku ala lina maha.
Lina oleks nii suureks saanud, nagu suure maa
wäike lina, aga külm tahtis ära wõtta.

Läksime lina üles kistuma. Kolm päewa
tegime tublisti tööd, saime 150 pio. Siis hata-
sime linu liotama. Shtu hilja panime lattu,
homiku wara wõtsime wälja. Mikkle päewast

Saagupi päewani tegime tööd, 100 pio jäi weel üle. Ratskümme naela puudus, siis oleksime leifita linu saanud. Dni müüs linad Kuresaarde ära, sai pati tubakat.

63.

Rus parem?

H. Sulzenberg Hallistest.

Peremees küsinud Saarlasele: „Rus parem elada: kas suurel maal või Saaremaal?”

Saarlane wasta: „Noh, mis siis meite moa suure moa wasta oo! Kut meite moal oo leib kui härja peht, kut siin oo leib kut sai. Meite moal wõta hobune selga, wii metsa künni järjele, kut siit pere hobused oo kut meite sillakohtuherral!”

64.

Mis sa rahast raiskad!

H. Sulzenberg Hallistest.

Saarlane tulnud õpetaja juurde. Waadanud õpetaja saabaste peale ja ütelnud: „Di mis ilusad saapad sull jalas on! Mis need ka maksawad?”

„Maksawad itka seitse rupla ära!” ütelnud õpetaja.

Saarlane aga wasta: „Di kui kallid! Mis sa rahast raiskad! Ma tõin Kuresaarest suured kolmed saapad kolme rublaga, sääred weel paar arfini pikad!”

65.

Saarlase labidas.

H. Sulzenberg-Hallisteft.

Saarlane läinud Wiljandisse labidast ostma. Läänud siidipoodi sisse. Waadanud ümberringi, läinud ruttu välja.

Poesell Saarlast tagasi hüüdma.

Saarlane waatab tagasi ja ütleb: „Mis ma tagasi tulen, pole sull waesel ju labidast, kaupled ainult lipakaid ja lapakaid!“

Läänud edasi. Astunud teise riidepoodi. Waadanud natuke ukse peal ja ütelnud: „Si siit saa ka midagi osta!“

Läänud edasi.

Poesell hüüab takka: „Wana herra, mis head oli? Tule tagasi!“

Saarlane wasta: „Meelita mind herraks wõi mis, labidast sull ometigi ei ole!“

Läänud edasi. Näinud: ühe poe uksele olnud labidas välja pandud.

Saarlane waatab labidast. Küsib kaupmehelt: „On see labidas müüa wõi waadata?“

„Müüa, müüa, wana herra! Tule poodi ja walitse aga välja!“

Poes toodud sületäis labidaid laua peale.

Saarlane rõõmus: „Siit saab kõigile meie maa meestele ja neile heeradele ka, kus ma ää käisin!“

„Kus ja siis käisid?“ küsib kaupmees.

Saarlane wasta: „Käisin kahes poes, neil waestel polnud labidast!“

Raupmees jälle: „Sa käisid ehl riide magasini?”

Saarlane wasta: „Polnud seal magasit ühtigi. Ei näinud salwe ega wakka ega tündri mõdu. On juba teised nälgas!”

66.

Saarlase tare.

M. Politorpus W. Pornusest.

Saarlane tulnud suure maale.

Suure maa mehed küsinud Saarlasele: „Mis sa tegid nüüd omal maal?”

Saarlane wasta: „Tegin uue tare ja hea, dige forstna. Tare sein katus küll natuke maha ja forsten tuli küll katuse küljest wälja, aga sest pole wiga ühtigi! Lähen sügise koju, ajan seinale tue alla, küll siis seisab!”

67.

Sajarublaline.

H. Sulzenberg Hallisest.

Saarlased küsinud ühelt teiselt: „Kas on keegi sajarublalist näinud?”

Ei olnud keegi näinud.

Üks ütelnud: „Ma olen kuulnud, see olla niisugune nagu meie herra aida uks!”

Teine jälle: „Ta olla wikerkaare moodi; kui pikk, kui lai, seda map tea!”

Kolmas aga: „Ei niisugune talis raha wõi paberist olla tehtud. Küll itka nahast wõi siidist!”

Neljas kurwalt: „Mis meiesugune sajarublaliseft räägib! Meist pole teegi 50 rublalistki näinud!”

68.

Ei saa ää petta.

H. Sulsenberg Hallistest.

Rats Saarlast kaewanud metsas kraatwi.

Üks ütleb: „Jüri, kas kuuled ka, kutulind lööb lõksu!”

Jüri wastab: „Eas' ta lõksub! Ega ta mind ää petta saa, mull tubata lups põses!”

69.

Wõeraks kutsuja.

H. Sulsenberg Hallistest.

Saaremaal saatnud herra poisi teise mõisa kirja wiima.

Poisz kaotanud teel kirja ära.

Läinud herra juurde ja ütelnud: „Kiri kadus teel ära, aga pole wiga, wõin sulle suu sõnal lõik ära rääkida. Meie herra kutsub sind wõeraks. Rääkis sind sedasama wafika sülti tulla sööma, mis ta ise sööb!”

Herra wastab kurjalt: „Kas siis paremat kutsujat ei olnud?”

Poisz wastab: „No neh, mis ep olnud! Paremad saadeti paremate juurde, mina tulin sinu juurde!”

70.

Kräufsu kudu.

J. Sitt Woorust.

Rihnlane ja Ruhnlane saanud torku. Hakanud ühest ja teisest juttu ajama.

Rihnlane küsinud Ruhnlane käest: „Kas kräufsu (konna) kudu teie pool ka korda on läinud?“

Ruhnlane wasta: „On kah! Kaunu oli kaunis kenasti näha ega ikka nalga karta ole!“

71.

Mis sa ilma kirkweta kirkwidele teed!

D. Schanz Pootsist.

Rihnu Jaak sõitnud rannast kirkwa tooma. Unustanud aga kõied koju.

Tüti maa pealt jooksnud mees koju tagasi ja ütelnud ise: „Oh õnnetust! Unustasin kirkwe ja kõied koju! Läheb koorm ümber, mis sa ilma kirkweta kirkwidele teed!“

72.

Kopif juurde.

D. Schanz Pootsist.

Sunnlane läinud poodi. Ostinud kortli tõlatit ja naela wanfri määret.

Annud siis wiis kopikat kaupmehele ja ütelnud: 15 kopikat tuleb tagasi anda!“

Kaupmees wasta: „Kudas nii?“

Sunnlane wasta: „Tõlat maksab kahelja,

määre kuus kopitat. Sinna weel kopit juurde, on 15!"

73.

Üks lamba nahk.

D. Bruhl Metsitust.

Wõrulane ja maamees läinud talwel külмага teed mööda edasi.

Wõrulane joosnud ree taga maas, maamees istunud reel.

Wõrulane hakanud kurtma: „Mull on küll taheksa kanepist jatti seljas, itka külm! Temal aga üks halli lamba nahk ümber (-kasukas selgas), ei külma sugugi!"

74.

Muistwee naeste kanga kudumine.

E. Soobla Lormast.

Raks naist saanud kottu.

Teine koke kaebama: „Ei ma jõua teretadagi, wäsinud suurest tööst. Kudusin kangast 2 kuud ja 8 nädalit! Sai Annusele hame, Tõnisele teine, aga kummagile ei saanud käiksid!"

Teine wasta: „Mina kudusin päewa, kudusin teise, kudusin tüli kolmatti, ei saanud sääsele sääre-täit ega parmule palakat! Aga koguni oli koti kangas: niled käiswad itka nita-nata, nita-nata!"

75.

Wõla mašmine.

Helene Palamusest.

Wõrulane palunud Mulgi läest raha wõlgu.

Mull küsima: „Aga millal sa ära mašsab?“

Wõrulane wasta: „Poole siis, kui ära suren ja poole siis, kui üles tõusen!“

76.

Mulgi pealinn.

A. Kuningas Säärjast.

Wõrulane läinud torra Wiljandisse. Küsinud seal tellegi käest: „Kas see see mulgi pealinn ongi?“

Mulgi süda saanud sest küsimisest täis. Mull kohe Wõrulasele selga laduma.

Wõrulane läinud koju.

Teised kohe küsima, kuidas mulgi pealinn olnud.

Wõrulane wasta: „Mis ta on? Nad ei mõista seal muud kui wahiwad Wõrulase seljatagust ja katsuwad seda pehmemaks teha!“

77.

Soe piim.

D. Kallase suust.

Tallinna mees küsinud Wõrulase käest: „Kas see on soe piim?“

Wõrulane wasta: „Oled sa hull wõi mis? Tahad soe piima? Kes seda enne kuulnud, et susi nüsab!“

78.

Tühja kah, pole midagi.

J. Meltsov Wõru-Nawist.

Wõrulane tahtnud linna sõita. Kurtnud naesele: „Si ole kraami ega kaupä, kellega sõita!”

Raene wasta: „Kannata natuke. Kirjat toob poja, siis wõid minna!”

Natukese aja pärast läinud mees lauta waatama.

Tulnud tagasi, ütelnud: „Tühja kah, pole weel näha midagi!”

79.

Minult kasuf seljas.

J. Meltsov Wõru-Nawist.

Wõrulane sõitnud sugulase juurde.

Tagasi tulles kiidelnud teistele: „Sugulane on ritas ja tore saks küll. Wõttis mind üsna saksa wiisi wasta. Kaskis mind peenikest wiisi suuri riideid maha wõtta. Mis ma pidin wõtma? Olesin ju üsna alasti jäänud. Minult kasuf oli seljas!”

80.

Woon suurem kui wana lammas.

J. Meltsov Wõru-Nawist.

Wastselinna mees teinud enesele rehe, rehe otsa ka lambri. Kartnud wäga, et lammer suurem saab kui rehi.

Maja saanud walmis. Waadanud, aga ei saanud aru, mis sugune jagu suurem.

Rüsinud naese käest nõuu.

Raesel nõuu lohe tõe pärast. Mjanud wana lamba tallega uffe ette. Sihtinud maja ja lambaid.

Wiimaks hüüdnud naene: „Jaan, Jaan! Woon (-tall) suurem kui wana lammast!“

81.

Mulgid Tallinnamaal.

S. Neublau Jootmalt.

Kui mõnestümne aasta eest mulgid Tallinnamaale tuliwad, tahtsiwad nad iga pidi sedasama moodi olla nagu Tallinnamaa inimesed, et teegi neist aru ei saaks. Mulgi nime kartsiwad nad nagu kolli.

Esitaks kiitsiwad wanad mulgid, et mulgi nimi tähendab sedasama, mis mõisnikkude „von“. Tallinnamaa inimesed ei pannud seda mulgi „vonni“ aga sugugi tähele; nad ütlesiwad ikka mulk ja mulk ja wana must mulk.

Mulgid aru pidama, kudas see wõimalik on, et neid igal pool ära tuntakse. „Mine kas teise kihelkonda, ikka üteldakse: näe wa mulk! Aga waat, kust meid ära tuntakse: meie mustast ise moodi kuuest!“

Mulgid taotanud mulgi kuued ära ja teinud enestele niisamasugused kuued nagu Tallinnamaa meestel. Ütelnud ise: „Koh, tundku Tallinnamaa mehed meid nüüd weel ära!“

Mulk tunnub wäljal suure maantee ääres. Wiina woor läinud mööda. Üks hüüdnud: „Waadake seda mulki, kudas ta tunnab.“

Mull jäenud mõtlema: Kudas ta ometi ära tundis, et ma mull olen?

Wiimats saanud mull aru tätte: Tallinna-
maa mehed künnawad, sahkwarte otsas folgid, aga
multidel folkisid ei ole. Waat, sealt tunti ära!

Mulgid teinud koge sahkwartele folgid otja.
Noh tuntagu nüüd!

Mull weedanud kruusi. Kruusi augul küsinud
teine mees teiselt: „Kust see mull piaks olema?“

Mull kuulanud. Kuule neid mehi, jälle tundsiwad
ära! Mis märk mull küll on, et jälle aru saiwad?“

Satanud hoolega järele waatama. Waat:
hobusel pole sedeltat.

Mull pannud ennast wiisisti riidesse, läinud
laupäewa õhtu koolimajasse jutlusele.

Mulgi selja taga ütelnud üks tasase äälega:
„Kust see mull piaks olema? Bastla paelad põl-
wini siotud!“

Mull ehmatanud ära, et juba olen jälle ära
tuntud.

Mull silmanud teiste pastleid; kõigil paelad
madalas.

Mull mõtlema: Na, nüüd ma enam pastle
paelu nii kõrgesse ei siu, et mind paelust ära
tuntakse. Sgal pool, kuhu lähed, hüütakse itta:
mull ja mull!

Mull läinud westele. Pannud ennast Tallinna-
maa mehe moodi riidesse, hobusele setelga selga.
Waadanud weel forra pastle paelad üle, et: nüüd
ei pia mind keegi ära tundma.

See ääres niitnud mõisa teomehed heina.

Mulk ütelnud: „Tere homikut! Jätsu tööle!”

Teomees koe wasta: „Kuule mulk, kust ja oled?”

Mulk pidanud hobuse kinni ja küsinud teomehe läest: „Ütle ometigi, kust ja tunned, et ma mulk olen?”

Teomees wasta: „Sinu jutt teeb sind mulgiks.

Meie ütleme: „Jõudu tööle! Sina ütled: „Jätsu tööle!”

Mulk ütelnud: „Pagana pihta! Siin Tallinna-
maal mulgi nimest lahti ei saagi! Kui su moodid
sind mulgi nimest peastawad, siis su jutt sind ikka
mulgiks teeb!

82.

Jisaku kiriku tornid.

J. Keller Pilistwerest.

Põltsamaal olnud wanasti herra teomeeste
wastu wäga kuri. Teomehed nõuu pidama, kudas
herrad parandada.

Nõuu käes: tartwis herrale Jisaku kiriku tor-
nisi näidata.

Herra tulnud rehe juurde. Teomehed näinud
herra tulemist. Teomehed kõi suure wiiewakalise
koti ümber kofku. Üks läheb kotti, teised seisawad
koti ümber.

Herra tuleb ligemale.

Rotis olija hüüdma: „Küll on Peterburi linn
ilus! Ja kui ilusti Jisaki kiriku tornid särawad!”

„Teised wäljast jälle: „Tule wälja! Lase meid ka waadata!”

Herra tuleb, tahab meestele walu anda. Üks halab aga herra kätte kinni ja palub, et herra wähe kannataks, nad waadata just ilusat Jisaki kiritut.

Herral tahtmine ka Peterburi linna waadata. Kärkitab, et mees kotist wälja tuleks.

Teomees ei tahaks kotist wälja tulla, aga kes herra käsu wasta wdib panna.

Herra läheb ise kotti.

Teomehed kohe küsima: „Kas näete juba?”

Herra wasta: „Ei näe weel!”

Teomehed jälle: „Siis tarwis hästi koti põhja minna!”

Herra läinud. Teomehed tõmmanud kotti suu kinni ja hakanud herrale õige mehisel wiisil Jisak kiritu tornisid näitama.

83.

Kõrdi kõrwaline.

J. Waine Tarwastust.

Wiljandi ja Tarwastu tüdruk ajanud korra laheleli linnas juttu.

Wiljandi tüdruk Tarwastilase käest küsima: „Mis teie pool ka kõrdi kõrwale antakse?”

Tarwastu tüdruk wasta: „Mis tühja seal siis antakse, saame paar naela willu, see kõik!”

„Wiljandi tüdruk käsi kofku lüües hüüdma:

„Di, oi, küll on teil hea teenida! Meil ei anta kõrbi kõrvale muud kui ainult kanikas leiba!”

84.

Suur nõue.

D. Schanz Pootsiht.

Rats mulki waadanud Pärnu silla peal suurt aurulaewa.

Teine ütelnud: „Ei tea, kas see nõue piats ühest puust olema? On to ta õrwa puu, kellest seesugune riistapuu wälja raiutud!”

85.

Tark tähtraamat.

H. Sulfenberg Hallistest.

Õpetaja kinkinud Abja walla mehele korra kalendri. Mees sügab kõrwa tagust ja ütleb: Paluksin, et õpetaja herra tähtraamatu kingiks!”

Õpetaja wasta: „Tähtraamatu kirjutaja on rumal mees!”

Abjat wasta: „Olgu, mis on, aga minu arust on tähtraamat ikka tõige targem. Korra lubas heina ajal lund. Sain parajalt heinad totku, tuligi lund ja rahet segamini. Olen omad linad ja wilja ikka tähtraamatu järele külinud, on ikka natuke parem kui teistel!”

86.

Tart pois.

H. Sulfenberg Hallistest.

Setu olnud pojaga õomajal.

Perenaine küsinud, kas pois ta lugeda mõistab.

Setu wasta: „Mõistab iks! Om tart pois!
Seda ta nuh küll ei tää, mis nuh i, wõi a om,
aga wirsta posta numri iks tunne är!”

87.

Setu kala.

J. Sitt Woorust.

Korra jäenud Setu ühte talusse pühapäewaks korterisse. Njawiiteks wõtnud mees õnge, läinud kala püüdma.

Wisanud õnge fisse, oodanud, süda täis hirmu, sest see olnud mehikesel esimene kord õngel olla. Nga tee, mis tahab, ei ütski kala haka tühja õnge otsa.

Juba tahab mees ära minna. Korraga näeb: nõõri tõmmatakse.

Setu tõmmab õnge wälja ja jookseb kala ära wõtma. Waatab kala, pistab tuhat nelja talu poole jooksuma.

Talurahwas küsima: „Mis wiga?”

Setu hirmuga: „Tont õnge otsas!”

Talurahwas jälle: „Missugune ta oli?”

Setu wasta: „Must ja hirmus, käärid ees, filmad taga!”

Teised naermad: „Setu, see oli ju wäht!”

Aga ei Setul enam aega. Ratsus, kudas talust minema sai.

88.

Peksab iga päew augu külje sisse.

J. Koro Põlwast.

Setu olnud ühes talus tööl. Hakanud selle talu tüdrukut armastama.

Ühel õhtul läinud Setu küüne magama olgebe peale. Õõse peasnud weised karja aiaft wälja, üks weis läinud küüne olgi söõma.

Setu hārganud. Mõtelnud, et pruut tuleb teda waatama. Hakanud pruudist kinni. Pruut teinud möö?

Setu wasta: „Ära tee, pruudikene, nii. Ega ma petis ole!“

Weis lõõnud sarwega Setule külje sisse augu.

Setu küünist wälja. Ütelnud ise: „Kui sa juba nüüd nii kuri oled, mis siis saab, kui mu naiseks saab! Peksab iga päew augu külje sisse!“

Setu läinud tua juurde taebama, et tüdruk teda rāngasti lõõnud.

Mindub waatama: tüdruk magab, aga weis küünis Setu aseme juures.

89.

Etš sa mõistnud nalja.

A. Suurkast Wiljandist.

Setu läinud hobuse wargile.

Ütelnud enne „Kui see wargus tõrda läheb, panen ma taš suurt küünalt põlema!“

Setu warastanud hobuse ära.

Ei pannud aga ühtki küünalt põlema. Ütelnud: „Pole tartwis midagi! Oletsin ilma küünaltetagi hobuse kätte saanud!”

Varsti aga tulnud tagaajajad, wõtnud mehitese kinni.

Setu koe tšendama: „Ma tegin nalja! Eks mõistnud ometi nalja. Ma mõtlesin: aega küll weel küünlaid põlema panna!”

90.

Sau ei maksa midagi.

A. Runingaš Jäärjast.

Setu kausi koorm läinud ümber.

Mees tulnud külasse abi otsima. Peres paluma: „Pai peremees, tule mulle appi! Mu patukse koorm läks ümber. Kausid kõiš kraawis puruks. See sau ei maksa midagi, aga see waap on kallis!”

91.

Rannamehe puu koorm.

D. Bruhl Metsikust.

Rannamees läinud härja wärsikuga metsast puid tooma.

Ladunud puid peale: wõtnud ifka ühe puu teise järele, pannud wantrile ja ütelnud ise: „See on terge puu! kui teisi jaksab wedada, weab selle ka!”

Ladunud feda wiisi nii kaua kui puid wantril seisnud.

Tahtnud siis minema hakata. Ei koorm liigu paigastki.

Mees ütles: „Mis sell härjal ometi on, et ei wea!”

Hakanud siis üks haawal puid maha panema, ikka üks puu korraga.

Ütelnud ise: „See on terge, ega see üks mõju!”

Wõtnud nii kaua puid wantri pealt kuni üks puu wantrile jäenud.

Siis hakanud katsuma, kas härg weab. Wedanud küll. Nii wiinud mees ühe puu korraga wantril koju.

92.

Ega naine leiba söö!

J. Niinas Nistilt.

Kannamees küsinud korra naabri poja täest: „Kas hakkad juba naist wõtma?”

Naabri poeg wasta: „Ei tea! Ei wõta weel ühtigi!”

Kannamees jälle: „Mis sa ootad! kui wõetud, on wõetud! Ega ta leiba ei söö!”

93.

Lule pärast Mihkli päewa.

J. Niinas Nistilt.

Soldat tulnud kroomuteenistusest koju.

Kannaeit läinud soldati juurde, küsinud: „Oled

ka ikka maad ja ilmad läbi läinud, ehk tead ka, kas tänawu wiimane wõi kuitu sui tuleb?"

Kroonumees wasta: „Tule tats nädalit peale Mihtli päewa minu juurde, küll ma siis ütlen!"

94.

Ühe sõin, teine weel kausis.

C. Soobla Tormast.

Rannanaene keetnud leent. Pannud konnad ühes weega patta.

Raene läinud paja juurest ära. Mees tõstnud leent, söönud. Söönud kogemata ühe konnagi liha asemel ära.

Mees teist konna nähes saanud mees aru, mis liha see olnud.

Raene tulnud tuppa. Mees koge küsima: „Kärt ae, Kärt ae! Rust ja selle liha said!"

Raene wasta: „Mis liha? Ma ei saanud kusagiltki liha!"

Mees aga: „Ühe põrafu sõin ära, teine weel kausis sinu jaoks!"

Ütelnud ja pannud naisi konna sööma.

95.

Head filgud.

J. Neublau Jootmalt.

Rannamees läinud filgu koormaga mdisa.

Herra waadanud filku, ütelnud: „Need on head filgud, ei raatfi perele andagi!"

Rannamees wasta. „Pole wiga, herra, küllap
alt poolt tulewad sandimad!

96.

Ristip kanaks.

D. Schanz Rootsi.

Mitu Juuti tulnud korra talu peresse ööma-
jale. Ostinud talust wäikse pörja, söönud ära.

Pererahwas ütlema: „Mis lugu see on? Ega
Juudid ju sialihä söö!”

Juudid wasta: „Mis sinu räägib! Me ristip
tema kanaks!”

97.

Suured ei lasse pisikesti süüa.

J. Meltsov Wõru-Kawist.

Juut süganud ühte lugu pead.

Talumees küsinud: „Kuule Juut, miks sa ühte
lugu pead sügab?”

Juut wasta: „Miks mai piab? Teid tilis.
Suured ei lasen pisikesti teht teis süüa!”

98.

Juut ja kõrtsmik.

J. Sitt Woorust.

Juut olnud kõrtsis öömajal. Küsinud kõrtsi-
mehe käest paar naela leiba.

Kõrtsmit annud.

Siis küsinud Juut topsti wiina.

Wiina saades annud Juut aga leitwa tagasi.
Pärast nõudnud kõrtsmik Juudi käest wiina
eest raha.

Juut kõhe wasta: „Aga mis eest me teile
leib annap?“

99.

Pea pea wasta.

H. Sulfenberg Hallistest.

Rauba Juut tuleb laisa hobusega. Talupois
joodab kaewu ääres tätku.

Juutütlemä: „Ostap kaupä, ostap kaupä peenike!“

Pois wasta: „Mis kaupä! Lähme parem
hobuseid wahetama!“

Juut kõhe: „Mis sinu panep peel?“

Pois wasta: „Sina Jtsih! Sull 5 rublane,
mull 150 rublane hobune ja ütled weel, mis ma
panen peale!“

Juut jälle: „Noh, minu wahetab pee pee wasta!“

Pois kirwes maast ja Juudile: „Hea küll,
pea fiia!“

Juut annab hobusele piitsa ja karjub: „Mi
wai, tema tapap! Minu ütled: hobese pea!“

100.

Mustlase niitmine.

D. Bruhl Metskust.

Mustlane tatsunud korra elu sees heina niitmist.
Eöönud wikatiga, wikat maa sisse. Siis lõõ-

nud jalaga wasta witati wart, et witat maa seest wälja tuleks.

Teinud nii tüki aega. Siis hakanud kurtma: „Eõomisega ikka saaks lorda, aga see witati tagasi wõtmine wäsitab!”

101.

Mustlaste piima pütt.

A. Runingaš Jäärjast.

Mustlased tulnud talusse, palunud perenaese käest piima.

Perenaine toonud püti kooritud piima.

Mustlane kõe ütlema: „Taewas koorigu sinu nahka ka niisama nagu sa piimapüti koor!”

Perenaisele tulnud hirm peale. Perenaine annud kõe korega piima püti.

Seda just Mustlased tahtsiwadki.

102.

Mustlase suu petmine.

J. Sikk Woorust.

Mustlasel lõpnud toidu kraam otsa. Koht mehel üsna tühi.

Mustlane mõtlema: „Mis nüüd teha!” Wiimaks tulnud hea nõuu meelde.

Ütelnud ise hõisates: „Ah, ah, ma tahan dige korra suud petta!”

Selle peale ütelnud: „Suu, söö nüüd liha!”

Isa aga pistnud wana naha tüki suhu.

103.

Rudas Mustlane surma narris.

H. Sulzenberg Hallistest.

Mustlasel furnud naene ära.

Mustlane ütelnud: „Surm narris mind ühe torra, ma narrin teda tats torba tagasi: kaewan hana walge maa sisse kunni must maa wasta tuleb ja wotan herne hirmutuse enesele naeseks!”

104.

Kas tall ka feel suus on.

A. Kulbsaar Sõrwest.

Talu Mats wiinud tütre linna Wene jaksste juurde teenima.

Proua Matsilt küsima: „Kuule mees, kas su tütrel ka feel suus on?”

Mats ajab keele suust wälja ja wastab: „Muulit proua, tal on niisama suurgi kut minul, kui pole weel kartwa suurem!”

105.

Mõid rehepapp.

H. Sulzenberg Hallistest.

Warguse pärast lastnud herra wana rehepappi lahti ja pannud mulgi rehepapiks.

Ühel õhtul läinud wana rehepapp rehe juurde, wiina pudel kaasas. Palunud rehepappi, et rehepapp talle natukesse wilja annaks. Tall olla hulk lapsi, lapsed surra nälga.

Rehepapp läskinud kotti sinna jätta ja teisel õhtul järele tulla.

Wana rehepapp tulnud teise ööse jälle, võtnud koti selga ja — otse kohe herra juurde.

Läinud kotiga herra kirjutuse tuppa ja ütelnud: „Kas see mulk ka mõni rehepapp on! Ta lasseb wilja ja ennast ära wiia! Waat, mis siin kotis on!“

Võtnud koti lahti, hakanud vaatama.

Rott kõiksugu prügi ja puru, aganaid ja mulda täis.

Wana rehepapp kohe: „See mulk on nõid!“
Ruttid itka andis, aga vaat, mis nüüd kotis!

Herra kihutanud mehe tuast wälja.

Teisel aastal võtnud enesele teendriteks puhtad mulgid.

106.

Tuli taga.

H. Reissar Hallisteft.

Mehed sõitnud linnast sojade peadega koju poole.

Järwele jõudes ütelnud üks: „Nüüd kihutame nii et tuli taga!“

Hakanud kihutama.

Piibust läinud ühel aga heinakott selja taga põlema.

Üks taha jäenud mees näinud seda. See kisen-dama: „Mehed, tuli taga!“

Mehed wasta: „Tuli piab ka taga olema!“

Ja kihutanud edasi.

Tuli imelik kippus aga takka juba kallale.
Nüüd alles saadi asjast aru.

107.

Mi kamafe.

H. Sulfenberg. Hallistest.

Sant tulnud külast. Läänud heinalistest mööda
Heinalised söönud parajalt.

Tüdrutud kutsunud sandigi sööma. Annud
sandile kama.

Sant söönud ja kiitnud: „Oh te head lapsed.
Täna ongi kama päewake. Külas olles sain kama,
siin jälle kama!“

Sant söönud ja söönud, söönud kama püti
täiesti tühjaks.

Sant läinud oma teed. Warsti aga hakanud
tanut kõhu walu kaebama. Heitnud pilali maha
ja öhanud: „Ai, ai kamafe! Ai kamafe! Oh teid
hulle tüdrukuid! Andke sandile nii palju kui sandile
tarwis läheb, aga ärge santi ära tapke!“

108.

Suur sukk.

P. Sulfenberg W. Pornusest.

Perenaine annud karjatüdrutule suure lõnga
tera. Raskinud sellest sukka kududa.

Mõne aja pärast tahtnud perenaine waadata,
kas sukk ju walmis. Otsinud ja otsinud, ei leid-
nud sukka kusagiltki.

Viimaks leidnud midagi sängi peatsist. Waa-
danud: sukk nagu woorimehe heina kott.

Perenaine küsima: „Mis hullu tempu sa oled
teinud? Kas see ka mõni sukk on?“

Tüdruk wasta: „Muidugi on sukk! Hakan ma oma aega tühja asja juures raiskama. Siia wõib tats jalga fisse panna!”

109.

Räägib korrage kolm keelt.

A. Suurtast Wiljandist.

Üks wana soldat olnud wäga lange luiskama. Korra kiidelnud mees kõrtsis, ta olla nii tark, et korrage kolm keelt wõida ära rääkida.

Teised ei uskunud. Rääkinud proowi teha.

Soldat koke: Тамъ есть Vogel, kes pagan ta tätte saab!”

Nii rääkis soldat kolm keelt korrage: Wene, Saksa ja Gesti keelt.

110.

Ilusad lambad.

J. Prooses Druft.

Naene näinud teise naese lambaid.

Hakanud koke haugutama: „Waata, kui hirmsad, karused lambad sull on! Mis sull sest kasu, et sa neid peenikeste heintega söödad! Ma söödan soo heintega ja waata, kui ilusad libedad lambad muul!”

111.

Bunapardi hobune.

R. Kullama Wiljandist.

Talutaat lainud laadale hooft wahetama. Wahetanud oma ilusa hobuse Mustlasega wana ronu wasta ära.

Läinud õhtu loju.

Maene mehega taplema, mis mees niisuguse
ronu toonud.

Mees aga kostab rõõmsasti: „Maesutene, ole
parem wait! Kui sa seda teaksid, kui suure mehe
hobune see on! Mustlane ütles, see olla Punapardi
hobune!”

112.

Saksa kaskwataja.

A. Suurlast Wiljandist.

Korra kurnud wanaeit: „Küll on need noo-
remad inimesed ka hullud! Ei mõista enam lapsi
ka hoida ega kaskwatada! Mina kaskwatasin ometi
wanemal minijal seitse last ja neist on kõige wa-
nem praegu Riias saksaks!”

113.

Uut moodi praad.

E. Soobla Lormast.

Üks mõisnik uhkustanud alati oma söökidega.
Korra kutsunud ta enese juurde hulga wõeraid
ja lubanud neile niisugust praadi, mis keegi enne
pole saanud.

Kutsunud siis koka enese ette ja kaskkinud koka
niisugust praadi teha. Lubanud tubli nahataie
aga, kui koki herra kasku ei täida.

Shates läinud koki oma teed. Olnud julge,
et tubli nahataie saab. Ei teadnud ühtki niisugust
praadi, mis saksad enne pole söönud.

Tuapois jähtunud lugu kuulma. Tuapois koe head nõuu andma: „Sull on warna otsas herra wanad nahkpüksid. Neist wõid selle uutmoodi prae walmistada. Saad kiita pealegi!”

Koff nõuus. Siotanud püksid ära, hakkunud peeneks, pannud kõiksugu rohtusid peale ja praad olnudki walmis.

Kes sõõnud, see kiitnud. Sgaüks wõeras ütelnud, et nii head praadi enne poole saanud.

Kui wõerad ära läinud, küsinud herra, kellest kof praadi walmistanud.

Ei kof ütle. Herra kiidab uuesti praadi ja küsib uuesti.

Koff lubab wiimaks ütelda, kui herra ei wihasta.

Herra wasta: „Ei wihasta. Tee õige pea jälle niisugust praadi! Nüüd aga ütle, mis see oli!”

Koff koe: „Herra wanad nahkpüksid!”

Herra läinud wiha pärast punaseks. Annud ometi kotalle 25 rupla ja ütelnud: „Pia suu, et sa seda lugu kellegile ei räägi!”

114.

Anna kroonu kätte.

J. Kutruse Pärnust

Karjapois õpetanud koera ja peksnud teist ise seal juures. Ütelnud koe: „Sinust ei saa küll wanatontki jagu!”

Wanatont kuulnud, ütelnud koe: „Ei, anna aga kroonu kätte, küll siis asja saab! Mina olen

torra tatses kroonut teeninud, tean nüüd wäga hästi, et kroonust teegi üle ei täi!"

115.

Tõtt ei tohi rääkida.

J. Neublau Jootmalt.

Teekäija läinud tõrtfi. Leti taga istunud wiltu suuga tõrtsinaene.

Teekäija ütelnud: „Küll on ilm nüüd hufas, ei tohi enam tõtt rääkida, igal pool piab wale esimene ja wiimne olema!"

Kõrtsinaene koe meest noomima. Ilma waleta saada wäga hästi läbi, rääkigu mees aga alati tõtt.

Teekäija jälle: „Kui ma tõtt räägin, algab koe riid ja pahandus!"

Mees jäenud natukeseks ajaks wait. Ütelnud siis tõrtsinaesele: „Kuule wa wiltu lõug, wala wiina!"

Oh sa aeg, kudas tõrtsinaene kurjaks saanud.

Mees wasta: „Eks ma ütelnud, et tõtt ei tohi rääkida, siis algab tüli ja pahandus!"

116.

Rita fild.

M. Siipfen Rõugest.

Küll on Rita fild raskeid koormaid ära kannud. Mullu sügise sõitis raske rehepeksi masin üle, aga nii rasket koormad nagu tänawu kowade ei ole ta iialgi kannud. Mõttele ometi, kõi me ise ja meie kraam oli korraka silla peal: hobune, mulli-

kas, mina ja mu mees, kaks last, soola nõu, pada, kaks kana, teisel lapsel teine süles, ja wiimaks weel säng magamise kottidega. Küll nõtkus ja paukus teine ja oleks wist katti läinud, kui ma Jürid ei oleks kaskinud lapsi kanadega wantrile tõsta, et kergem oleks üle minna. Sumalale tänu, saime õnnega üle. Ei ma enam tagasi sinna ei lähe, kui ta seal elu palju parem. Kes torra hirmu näinud, teab, mis hirm on!

117.

Wedas kui madu.

J. Sirdnak Narwast.

Üks wõderas mees kaubelnud Waiwara mehe täest laadal hoost. Paktunud wähe hinda sellepärast, et hobune pisikene olnud.

Waiwara mees wasta: „Ei ole wigas, et pisike. Ema oli ta pisike, aga wedas nagu madu!”

118.

Kaks halwa asja.

J. Sirdnak Narwast.

Õdise preili kiitnud pärisorjuse ajal: „Sumal on kõik asjad hästi teinud, aga kaks asja on ta wõderiti loonud, nimelt et pühapäew on seatud ja et kaks piab surema!”

119.

Uus tont.

J. Koro Põlwast.

Mees läinud teed mööda. Tulnud satja nais terahwas wasta.

Mees waatab: see on tont, sartwed peas.

Mees putkama. Joosnud suure kivi wasta, murdnud jalaluu katti.

Nüüd waadanud paremini: ei sartwilist tonti kusagilgi: satjal ainult sartwe moodi käised!

120.

Pool naela.

J. P. Söggel Paistu-Kaarlist.

„Pai kõrtsimees, anna mulle pool naela!“ ütelnud mulle kõrtsimehele.

Kõrtsimees wisanud naela laua peale, löönud kirkwega pooleks ja annud siis teise poole mulgi kätte.

121.

Haige sõõk.

J. Waine Tarwastust.

Raene läinud tohtri juurde mehele rohtu paluma.

Tohter pärinud haigust taga. Küsinud: „Kas ta midagi süüa ka tahab!“

Raene wasta: „Kulla tohtri herra, ei sõõ enam s—gi!“

Tohter kõe: „Kui ta enne jeda sõõnud, ei ma teda siis osta toherdada!“

122.

Sõhultuja äpardus.

J. Waine Tarvastuist.

Sõhultuja läinud redelit mööda õõse laudile. Laudi äärel seisnud folgispuu.

Õõ rüütel arwanud seda selleks, kelle juurde ta minna tahtnud. Saaranud folgispuu jalast finni.

Kolgispuu katus ülewalt ära, mees järele.

„Noh, matsu'p temagi sai!“ ütelnud mees rehe all maast püsti tõustes ja wärawast wälja minnes.

123.

Ei ole suur sööja.

P. Rootslane Wönnust.

Korra tulnud mees ühte talusse, palunud süüa. Antud teisele kolmetoobiline kausitäis piima, 7 heeringat ja pool leiba pätsi ette.

Mees söönud kõik ära ja ütelnud: „Ole terve perenaisele, nüüd sain natuke pruukosti! Suur sööja ma ei ole, söön ainult mõne raasu, kui saada on!“

124.

Sind süüakse, mind wiiaffe.

J. Neublau Zootmaalt.

Enne jõulu, kui tüdrukud figu lauta ajawad, kutsuwad nad figu itta pehmete sõnadega: „Käi lauta, käi lauta siake, sind süüakse, mind wiiaffe!“

Uga pärast jõulu, kui siga pole tapetud ega

tüdrufud mehele saanud, hüüawad tüdrufud: „Dits
lauta, pagana päralt! Sind ei söödud, mind ei wiidud!”

125.

Emal kawalus.

J. Karu Helmeft.

Emal olnud tütar, kes hästi ei näinud. Ei
saanud sellepärast mehele.

Emal aga nõuu peetud. Pannud nõela luua
fisse, et kui kosilane tuleb, siis küsib nõela ja
tütar juhatab.

Kosilane tulnudki. Tütar roninud ahju peale.

Korraga hakanud ema nõela otsima. Ei leia.
Nüüd ütelnud tütar: „Ma näen ahju peale, kus
nõel on ja sa ei näe maaski! Nõel luua sees!”

Emal võtnud nõela luua sees ära.

Tütar saanud mehele.

126.

Ega ma enesele kirjutanud.

J. Niinas Nistilt.

Mõisaherra saatnud kuppjale kirja. Kirjutanud
aga nii halwasti, et isegi pole lugeda osanud.

Kubjas ei saanud kirjast aru, läinud herrale näitama.

Herra waadanud, ei tunnud. Ütelnud: „Ega
ma enesele kirjutanud, ma kirjutasin sulle!”

127.

Sõda tuleb.

J. Sirdnal Narwaft.

Uueks aastaks toodud Narwa komendandile
palju õnnesoowitusi.

Tallipois rääkinud teisel päeval: „Sa jah, sõda tuleb, kirjad tulivad kogu öö komendandi kätte!“

128.

Pulma mõeras.

J. Sirdna! Narwa!.

Muistne mees lutsutud pulma.

Mees nälgitanud ennast enne mitu päeva, et siis seda paremini roale pihta panna.

Pulmapäew jõudnud kätte. Mees läinud pulma.

Teel aia ääres näinud aga maasika. Koppi-
nud selle ja sõõnud ära.

Sest saanud mehe köht nii täis, et kõigel pulma ajal tilkagi süüa ega juua ei tahtnud.

Pulmad läinud mööda.

Mees tulnud koju. Köht niisama tühi nagu enne pulme.

129.

Ruiv leib.

J. Sirdna! Narwa!.

Üks tarjapois rääkinud teisele: „Oh seda meie peremeeft! Waata ometi, ma pian kuitwa leiba sööma!“

„Noh, kui sa kuitwa ei taha, siis lasta märjaks!“ ütelnud teine.

„Rasta märjaks! Eks sa mõista: ma pian paljast leiba sööma!“ ütelnud pois.

„Noh, kui sa paljast ei taha, siis pane tallsu sisse!“ wastanud teine.

130.

Valueide surma soom.

Helene Palamuselt.

Valueit ei saanud lastega kudagi läbi. Laste hirmutusets palunud enesele alati laste kuuldes surma.

Wana wilatimees tüdinenud sest alalisest kutsumisest ära. Tulnudki eite ära koristama.

Surma nähes eit koe karjuma: „Kulla surm, wõta itka ennem wai ja poja naene! Jäta mind weel elusse!”

131.

Täitsa mees.

J. Sirdnat Narwast.

Wangis olnud mees kiidelnud: „Mina olen itka täitsa mees!”

Motamees koe wasta: „Jah, mis sugune mees sa ei ole! Glad wähest linnas toredas kiwimajas, läid ilusad läewõrub ümber käte, tuapoisid ees ja taga, et wargad find ära ei warastaks!”

132.

Pühapäew.

M. Morritson Pööratwerest.

Ühes kohas elasitwad teistest lahus metsas niisugused rahwas, kes iial ei teadnud, mill pühapäew on. Sga korra ajanud itka wäitse poja tua taha kuuse otsa waatama, kas inimesed kirikusse lähewad.

Ühel pühapäewa homikul läinud teegi wõeras sinna. Talu naesed tebranud.

Wõeras kõhe ütlemas: „Mis? Te töit tebrate! Täna on ju pühapäew!“

Perenaene wasta: „Mis me sest teadsime, et täna pühapäew on. Meie Mihkel tuli iga laupäewa õhtu mõisast koju, eile õhtu ei olnud nähagi!“

133.

Ma sain mett.

M. Morritson Pööratwerest.

Poeg isa wasta: „Taas, ma sain mett!“

Isa waatab poisist suhu. Ütleb siis: „Pois, sa risu, oled mull tõrwa ära söönud!“

134.

Seest õõnes.

M. Morritson Pööratwerest.

Ena küsinud poja käest, kes kroonu teenistusest tagasi tulnud: „Koh poeg, sa oled laugel käind, ütle mulle ometi, kuidas lufikas Wene keeli on?“

Poeg wasta: „Eks ta ole ikka seest õõnes ka!“

Ena õhkama: „Koh mine, õpi sihute hull sõna kätte!“

135.

Päris hea.

J. Puusepp Helmeist.

„Päris hea, et lehm ära lõpes!“ ütelnud su-lane. „Looma toit oli ju üsna otsas!“

136.

Miina, ikka Miina.

J. Meltsov Wõru-Nawist.

Mees sõitnud naisega teed mööda. Benelane läinud raske koormaga ees.

Benelane pidanud hobuse finni. Ütelnud järeletulejatele: „Hy, мило!“

Mees sõitnud mööda.

Pärast küsinud naeselt: „Miina, kas said aru, mis Benelane ütles?“

Naene wasta: „Eks ta ütelnud: Miina, ikka Miina!“

137.

Poris finni.

J. Meltsov Wõru-Nawist.

Korra sõitnud mees teed mööda. Jäenud porisse finni. Ei saanud enam edasi ega tagasi.

Wõrulane tulnud, aidanud mehe wälja.

Ütelnud siis: „Kena küll! Sse lahti ja ei saa wankert wällä. Wiisin korra härja linna. Keola soo peal sattusin ise pori auku. Kästisin juusfid pidi ennast wälja tõmmata. Ei saanud. Lästsin mõisa, tõin omale lapju ja peastsin lahti!“

138.

Kes teab.

J. Meltsov Wõru-Nawist.

Teise tare Tõnise poeg wandunud nii mis hull. Naaber ütelnud Tõnisele: „Miks sa poega paremini ei õpeta rääkima!“

Tõnis wasta: „Mis ta rääkimisel siis wiga?“

Raaber jälle: „Miks ta nii hirmsasti wannub!“

Tõnis wasta: „Kes t— teab, kust ta selle wõtnud!“

139.

Tuli moffade wahale.

J. Neublau Jootmalt.

Metsawaht lainud metja tetri lastma. Püssi-
tiwi olnud kadunud. Metsawaht wõtnud sellepärast
poisi kaasa, et poiss taelaga rohu põlema süütab.

Löönud tulerauaga taela põlema. Ütelnud:
„Kui tedreb tulewad, mina sihin ja moffa liigutan,
siis pista tuli sinna külge!“

Tedreb tulnud.

Poiss kõhe taelatükk karkäuh wanalemehele suhu.

140.

Hea niit.

J. Neublau Jootmalt.

Rätsepp ütelnud: „Küll see on hea niit! kes
seda on tebranud?“

Perenaene wasta: „See on mu oma tütre
tebratud!“

Rätsepp kõhe: Wõtaks töbi näpu, kui paremat
ei osta tebrata. See eietis ei tõlba kuhugile!“

Perenaene wasta: „Oh see on see teine tera,
mis külast laenatud!“

141.

Jõin sealt, kust pois jäi.

M. Politarpus W. Pornusest

Ema küsinud tütre laest: „Kust sa selle lapse saib?“

Tütar wasta: „Jõin sealt, kust pois jäi.
Oligi käes!“

142.

Waat, kus mees.

J. Neublau Jootmalt.

Burka-Doomas läinud wästele tangu tegema.
Reed ei mahtunud ühte kotti. Külimett kesi pan-
dud teise kotti.

Doomas läinud toju ja kiidelnud ise: „Wat,
kus mees on, külimetu kesi tõstsin selga, mõlber
sugu aga sopist aitas!“

143.

Närb sööja.

J. Puusepp Löwelt.

Külaeided ajanud juttu.

Teine ütelnud: „Sinu Mann on ju õige suu-
rets tüdrukuts kaswanud?“

Teine wasta: „Mis ta kaswab! On närb sööja!
Kui tõht täis, ei söö mitte palagi!“

144.

Mina!

J. Neublau Jootmalt.

Teomees läinud wäitse sõnitu koormaga wäljale.
Opmann tulnud wasta. Ütelnud: „Miks sa

nii wäitſe koorma peale panid? Ma nuustan suu-
rema hunitu!"

Teomees waatab opmanni peale ja ütleb: „Küll
fee on aga nina ta!"

145.

A h ſ o o!

J. Neublau Jootmalt.

Teomees jäänud hiljaks.

Opmann küsinud: „Kuhu sa täna nii hiljaks jäid?"

Teomees wasta: „Ma otsisin hoost!"

„Ah soo!" ütelnud opmann.

„Ei olnud soos, oli arumaal!" wastanud teo-
mees!"

146.

Mis neist head on.

J. Koro Põlwast.

Wanamees teinud tee ääres tööd.

Teine läinud mööda, annud Jumal appi ja
ütelnud: „Mispärast wanamees tööd teeb: Kas
sull lapsi ei ole?"

Wanamees wasta: „On küll, aga mis neist head
on! Saan lähed sügise soldatiks, Rustas on hädaline,
Liisu kaswab suureks, neist ei saa head ühtigi!"

147.

Nüüd saan mehele!

J. Koro Põlwast.

Üks tüdruk hoidnud alati suu lahti. Selle-
pärast põlanud kofilased teda.

Teised tüdrukud õpetanud: „Ütle alati: sepp! küll siis huuled sinni jäävad!”

Tüdruk teinud nii. Huuled jäänud sinni.

Korra läinud tüdruk kirikusse. Keegi tulnud wasta, teretanud. Tüdruk wõtnud terwise wasta.

Sõna aga meelest ära läinud. Huuled jäänud lahti.

Tüdruk mõelnud ja mõelnud seda sõna. Wiimaks arwanud: wist oli mää! Ütelnud mitu korda mää! ja ajanud iga korra enam suud lahti, kuni suu enam lahti ei läinud.

Nüüd on huuled ilusasti sinni! mõelnud tüdruk. Läinud kirikusse. Kõik waadanud tüdruku lahtist suud.

Tüdruk ise arwanud: „Nüüd saan mehele! Kõik waatawad minu peale!”

148.

Riisa keetja.

J. Waine Tartvastuist.

Enne läinud külasse. Enne pannud riisad parajaga tulele. Käskinud tütar parajal ajal riistu wälja tõsta.

Tütar küsima: „Aga kust ma tean, mill nad paraja jao keenud on?”

Enne õpetama: „Sõge! Keeda neid seni kui filmad walget lähevad, küll nad siis head on!”

Heakene küll. Tütar kihutab riistadele tuld alla, mis jõuab.

Kui ema mõne tunni pärast tagasi tuleb, jookseb tütar wasta: „Enne, waata oneti, kas muul filmad juba walged peas? Riisad keewad ikka alles!”

149.

Wirk tütar.

J. Tihkan Nõlvalt.

Ena kiitnud teisele tülanaesele, et temal wäga Wirk tütar olla.

Ütelnud ise: „Alles eile õhtu kulus teine ahju pealt maha ja harkas korralt ülesse.“

150.

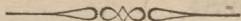
Rudas teomees herrad wihastas.

D. Bruhl Metfikust.

Herra tahtnud, et igaüks ta eest mütsi piab peast ära wõtma.

Teomees wõtnud sui mütsi peast ja kuue seljast ära ja pannud aia teiwa otsa enne kui herra tulnud.

Herra wihastanud selle üle kangesti, ei wõinud aga mehele midagi teha, sest mees oli ilma mütsita.

Nr.	Lehek.
1. Hiidlaste kaewu mõõtmine	3
2. Hiidlaste jälg	4
3. Hiidlaste pudru söömine	4
4. Kus siis kartuhwleid keedetakse	5
5. Hiidlaste prillid	5
6. Mitas leba teenida	6
7. Supp sööb pörša ää	6
8. Kas Tallinna peremees kodu	6
9. Hea, et raudrattad oliwad	7
10. Puud ees	7
11. Tinaajalutene	8
12. Tahab ära põgeneda	8
13. Suur suits	9
14. Hiidlaste hobune	9
15. Jõulu laupäew pilt päew	10
16. On see kat mära?	10
17. Hiidlaste tubaka puss	11
18. Tuli andmata	11
19. Ei mahu sissegi	12
20. Oli hea	12
21. Leiwa otsas	12
22. Hiidlane külalisets	12
23. Oled ja hobusets hatand.	13
24. Maamees Hiidlastega merel	13
25. Hiidlaste pulmad	14
26. Hiidlaste hülge petamine	15
27. Hiidlane ja Mühulane	16
28. 12 rooga	16
29. Paras talle	17

Nr.	Lehek.
30. Siidlaste hobuse wanadus	17
31. Mis loom see on?	18
32. Nikas Siidlane	18
33. Siidlaste toibus	18
34. Siidlaste kurat	19
35. Uus isand	20
36. Tühi regi taga	20
37. Ratsu, et setelka kätte saad	21
38. Hunt hoost püüdmas	21
39. Nerulaew	22
40. Suur tonn	23
41. Piste hõõr	23
42. Kotid sain tagasi	24
43. Müüd on loom siin	24
44. Hea pliit	25
45. Kus on maailma festpaik?	26
46. Kas on weel Wene riik?	26
47. Lümala mees	27
48. Kas Sõrulane kartuhwleib jõõb?	27
49. Öndsast mehest järele jäänud	28
50. Kes pole enne näinud, ei tunne	28
51. Wõhmlaste petmine	28
52. Söö poeg	29
53. Walljala mehe talgu märg	30
54. Kaarma mehe õnnis surm	30
55. Julged mehed	30
56. Kuhu mees upus	31
57. Ei tea, mis on	31
58. Saarlaste pigistamine	32
59. Saarlaste riid	33
60. Ei nad meie meste wasta saa	33
61. Saarlase ähwardus	33
62. Nikas onu	34
63. Kus parem?	35
64. Mis ja rahast raiskab?	35

Nr.	Lehek.
65. Saarlase labidas	36
66. Saarlase tare	37
67. 100 rublaline	37
68. Ei saa ära petta	38
69. Võeraks kutsuja	38
70. Kräukju tudu	39
71. Mis siis ilma kirmeta kiividele teed	39
72. Kõpit juurde	39
73. Üks lamba nahk	40
74. Muistwee naeste kanga kudumine	40
75. Võla määsmine	41
76. Mulgi pealinn	41
77. Soe piim	41
78. Tühja kah, pole midagi	42
79. Minult kasut seljas	42
80. Woon suurem kui wana lammas	42
81. Mulgid Tallinnamaal	43
82. Jisaki kiriku tornid	45
83. Kõrbi kõrwaline	46
84. Suur nõue	47
85. Tark tähtsamat	47
86. Tark pois	48
87. Setu kala	48
88. Põhjab iga päew augu külje sisse	49
89. Ets ja mõistnud nalja	49
90. Sau ei määksa midagi	50
91. Rannamehe puu koorm	50
92. Ega naene leiba söö	51
93. Tule pärast Mihkli päewa	51
94. Ühe sõin, teine weel lausis	52
95. Head silgud	52
96. Kistib lanaks	53
97. Suured ei lase piskesi süüa	53
98. Juut ja kõrtsmit	53
99. Pea pea wasta	54

Nr.	Lehek.
100. Mustlase niitmine	54
101. Mustlaste piima pütt	55
102. Mustlase suu petmine	55
103. Rudas Mustlane surma narris	56
104. Kas tall ka keel suus on?	56
105. Nõid rehepab	56
106. Tuli taga	57
107. Ai lamake	58
108. Suur jutt	58
109. Räägib korraga 3 keelt	59
110. Jhusad lambad	59
111. Punapardi hobune	59
112. Saksja kaswataja	60
113. Uut moodi praad	60
114. Anna kroonu lätte	61
115. Tõtt ei tohi rääkida	62
116. Rita silb	62
117. Bedas kui madu	63
118. Kaks halwa asja	63
119. Uus tont	64
120. Pool naela	64
121. Haige söök	64
122. Öö hultsja äpardus	65
123. Ei ole suur sööja	65
124. Sind süüakse, mind wiiakse	65
125. Oma kawalus	66
126. Ega ma enesele kirjutanud	66
127. Sõda tuleb	66
128. Pulma mõeras	67
129. Kuiv leib	67
130. Taluvide surma joow	68
131. Täitsa mees	68
132. Pühapäew	68
133. Ma sain mett	69
134. Seest sõnes	69

Nr.	Lehek.
135. Päris hea	69
136. Miina, itka Miina	70
137. Boris kinni	70
138. Kes teab	70
139. Tuli mottade wahela	71
140. Hea niit	71
141. Jõin sealt, kust pois jäi	72
142. Waat, kus mees	72
143. Närb sõbja	72
144. Nina	72
135. Ah soo!	73
146. Mis neist head on!	73
147. Nüüd saan mehele	73
148. Riisa teetja	74
149. Wirt tütar	75
150. Rudas teomees herrad wihasas	75

Jõpufõna.

See „Neljas Rahwa nali“ on jällegi M. J. Eizeni rahwa-
luule kirjandusest trükiti antud. Rahwa-nalja raamatutes ei ole
ammugi lõik nali koos; palju rahwa-nalja ootab veel üleskirju-
tamist. Soowida oleks, et kes veel rahwa-nalja tunneb, seda üles
kirjutaks ja M. J. Eizeni kätte Kroonlinna (adres: КРОНШТАДТЪ)
saadaks, niisama aga ka muid rahwaluule wõi wanawara kirjandusi.

Wäljaandja.

Soowitawad juturaamatud

mis G. Bihlala kuluga on trükitud.

1. Mahdi Balge kindral ehl Suudani sõda ja Kartumi linna langemine. Tõelik jutustus, wiimsest koledaist ja weristest wõitlustest, Inglis-Egiptuse sõjast, Ahwrikamaa pärisrahwa wastu. Hind 15 kop.
2. Nais-sõdijad ehl Dahome sõda. Ernst Neumann'i ajaluulik ja põnew jutustus Prantsuse sõjast, Dahome kuninga Behantfini ja tema nais-sõjawäe wastu. Hind 15 kop.
3. Raskesti katjutud. Tõesti süündinud lugu. Hind 15 kop.
4. Rodused jutud. 75 wanaaegist juhtumist meie maalt. Hind 20 kop.
5. Teised Rodused jutud. 75 lugu omamaa wanast ajast. Hind 20 kop.
6. Murtud südamed. Max Ringi ajaluulik jutustus. Hind 20 kop.
7. Surma juus. Jutustus mäemeeste elust. Hind 20 kop.
8. Enne tee ehl kunst miljonäriks saada. Hind 10 kop.
9. Teised Wanapagana jutud. Hind 20 kop.
10. Balakirew, Peeter Suure kuulus naljahammas. Tema elu ja naljatused. Hind 20 kop.
11. Soomade arstimise õpetus kõigis haigustes, mis ise arstida wõimalik, ühtlasi terwise hoidmise juhatusega. Hind 30 kop.
12. Aita. Jutustus Liwi- ja Gesticirahwa wabaduse wõitlustest 12. aastajaja lõpul. Hind 50 k.

 Hind 20 kop.

